

INTERVENTIONER I SMV'ER

NECTO 15. MAJ 2024

Christian Dyrland Wåhlin-Jacobsen og Johan Simonsen Abildgaard
Institut for Organisation, CBS

FORUDSÆTNINGER

1. Psykosociale arbejdsmiljøproblemer udgør en betydelig byrde på mange niveauer
2. Udfordringer også udbredte i SMV'er
3. Demografiske ændringer og fokus på højt arbejdsudbud kan føre til øget regulering
4. Psykosocialt arbejdsmiljø som konkurrenceparameter ift. tiltrækning af medarbejdere
5. SMV'er har begrænset mulighed for fx at opbygge et internt beredskab og holde sig vidensmæssigt opdaterede

TIDLIGERE STUDIER - NOGLE RIDS

KUN FÅ STUDIER, MED VARIERENDE KVALITET

Vanskeligt at gennemføre interventionsstudier af tilstrækkelig størrelse og kvalitet i SMV'er

OVERVÆGT AF INDIVIDRETTEDE TILGANGE

Fx Hogg et al. (2021): fem ud af syv reviewede studier var baseret på kognitiv adfærdsterapi (KAT), snarere end på en organisatorisk tilgang

INDIVIDUELLE TILGANGE SYNES EFFEKTIVE...

...i alle fald til at reducere symptomer på de valgte udfaldsmål. Men det er ikke klart, om de også har en forebyggende effekt

ENKELTE STUDIER BRUGER ORGANISATORISKE TILGANGE

Fx: Magnavita (2018): medarbejderinddragende processer + tilknytning af læge (mangler kontrolgruppe); Ipsen et al. (2015) – resultater ikke identificeret; H-Work (igangværende)

TILPASNING AF INTERVENTIONER BEREGNET PÅ STØRRE ORGANISATIONER?

Vi har en del viden om virksomme interventioner generelt (fx Aust et al. 2017). Tilpasning er udgangspunktet for fx Ipsen et al. (2015).

NOGLE EKSEMPLER

BUSINESS IN MIND (MARTIN ET AL. 2020)

RCT (randomiseret, kontrolleret forsøg) –
Australiske SMV'er

Fokus på virksomhedsledere

Interventionsgrupper:

1. Psykoedukation (KAT) via DVD og skriftlige materialer på egen hånd
2. Som 1, men med telefonisk støtte (6 x 30 minutter)

Kun 2 viste signifikante ønskede ændringer ift.
psychological distress og psychological capital

H-WORK (ANGELIS ET AL. 2020)

RCT – 10 virksomheder i forskellige europæiske
lande

Multilevel-tilgang ud fra IGLO-princippet
(individ, gruppe, ledelse og organisation)

Overordnet baseret på fasebaseret tilgang:
kortlægning, udvikling og implementering af
handlingsplaner, og opfølgning

Baseret på medarbejderinddragelse, brug af
teknologiske løsninger (relevant ift. fx
skifteholds- og distancearbejde), og krav-
ressource modellen

Handlingsplaner kan trække på viden fra
forskningsbaseret katalog

TRE SÆRLIGT RELEVANTE INTERVENTIONSSTRATEGIER

FOREBYGGELSESPAKKER

Afprøvet i større NFA-studie ca. 2010-2015

Prædesignede interventioner, baseret på forskningslitteratur

Forskellige modeller ift. økonomisk/praktisk støtte

Positive erfaringer, men støtte synes afgørende for SMV'er

MEDARBEJDERINDDRAGELSE

Medarbejderinddragelse er påkrævet ift. APV'er og anbefales bredt i litteraturen

SMV'er er kendetegnet ved færre organisatoriske lag og simple beslutningsgange

Inddragelse er i sig selv relateret til et positivt arbejdsmiljø

Vigtigt med opmærksomhed på socialt følsomme aspekter

TEKNOLOGISKE LØSNINGER

Løsninger som apps, chatbotter, etc., kan udbredes til mange virksomheder med forholdsvis lave udgifter

Der findes allerede apps med fokus på fx registrering af problematiske forhold, måling af trivsel eller facilitering af dialog

Der mangler studier af effekt

FIRE OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER IFT. IMPLEMENTERING

FIT – PASSER INTERVENTIONEN?

Interventioner bør passe til arbejdspladsens organisatoriske forudsætninger og til kerneopgaven

”Best practice”-tilgang fører ikke nødvendigvis til gode resultater

IMPLEMENTERINGSLEDELSE

Interventioner og lignende tiltag bliver ofte forsøgt implementeret uden tilstrækkelig forberedelse og opfølgning

Fokus på Proces, Roller og Omstændigheder (PRO-tilgangen)

Fx Wåhlin-Jacobsen et al. 2022

FORVENTNINGENS PSYKOLOGI

Manglende succes med interventioner kan have negativ betydning på arbejdsmiljøet og reducere motivationen for arbejdsmiljøarbejdet fremadrettet

ARBEJDSMILJØKOMPETENCE

Indsatser bør stræbe efter at opbygge varige kompetencer i organisationen ift. kortlægning og håndtering af udfordringer

Nyere forskning sætter fokus på begrebet

Fx Clausen et al. 2023

TAK

Christian Dyrland Wåhlin-Jacobsen

cdw.ioa@cbs.dk

Johan Simonsen Abildgaard

jsa.ioa@cbs.dk

REFERENCER

Angelis, M. D., Giusino, D., Nielsen, K., Aboagye, E., Christensen, M., Innstrand, S. T., & Mazzetti, G. (2020). H-WORK Project: Multilevel Interventions to Promote Mental Health in SMEs and Public Workplaces. *Int. J. Environ. Res. Public Health*, 17, 8035.

Aust, B., Jakobsen, L. M., Jaspers, S. Ø., Jørgensen, A., Nordentoft, M., & Jensen, A. B. (2017). Psykosociale arbejdsmiljøinterventioner—Hvad virker? *Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø*.

Clausen, T., Hagedorn-Rasmussen, P., Lambrecht Lund, H., Mathiesen, J., Langager Olsen, E., Hulhej Rod, N., Thomsen, R., & Vestergaard Christiansen, S. (2023). Psykosocialt Arbejdsmiljø på Regionale Arbejdspladser (PARA) Viden der virker. *Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA)*.

Hogg, B., Medina, J. C., Gardoki-Souto, I., Serbanescu, I., Moreno-Alcázar, A., Cerga-Pashoja, A., Coppens, E., Tóth, M. D., Fanaj, N., Greiner, B. A., Holland, C., Kolves, K., Maxwell, M., Qirjako, G., de Winter, L., Hegerl, U., Pérez-Sola, V., Arensman, E., & Amann, B. L. (2021). Workplace interventions to reduce depression and anxiety in small and medium-sized enterprises: A systematic review. *Journal of Affective Disorders*, 290, 378–386.

Ipsen, C., Gish, L., & Poulsen, S. (2015). Organizational-level interventions in small and medium-sized enterprises: Enabling and inhibiting factors in the PoWRS program. *Safety Science*, 71, 264–274.

Magnavita, N. (2018). Medical Surveillance, Continuous Health Promotion and a Participatory Intervention in a Small Company. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 15, 662.

Martin, A. J., Kilpatrick, M., Scott, J., Cocker, F., Dawkins, S., Brough, P., & Sanderson, K. (2020). Protecting the Mental Health of Small-to-Medium Enterprise Owners. *Journal of Occupational and Environmental Hygiene*, 62(7), 503–510.

Wåhlin-Jacobsen, C. D., Hammelsvang, S. K., Petersen, M. B., Andersen, L. L., & Ajslev, J. Z. N. (2022). Implementeringsledelse i forhold til arbejdsmiljøtiltag: Udvikling af et nyt begreb med eksempler fra Sosu-arbejdspladser. *Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø*.